

Aan: Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Valkenburg aan de Geul.

Valkenburg aan de Geul: 20 juni 2021

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg (ASD) in vergadering bijeen op 15 juni 2021 heeft onderstaande twee adviezen geformuleerd. Deze hebben betrekking op het Versterkingsplan Sociaal Domein, dat onderdeel uitmaakt van uw Raadsnota ten behoeve van uw Raadsvergadering de dato 12 juli 2021 (4.4 Programma Sociaal Domein).

ADVIES:

Gezien de ontwikkelingen die zich de afgelopen weken hebben voorgedaan adviseren wij u het volgende:

I.

Het onderdeel Versterkingsplan Sociaal Domein aan te houden en nog niet ter accordering voor te leggen aan de gemeenteraad totdat meer landelijke en regionale duidelijkheid wordt gecreëerd en de nodige financiële correcties kunnen worden gemaakt in het voorgestelde Versterkingsplan Sociaal Domein.

II.

In deze periode een duidelijker bestuurlijke beleidsvisie toe te voegen aan het Versterkingsplan Sociaal Domein opdat duidelijk wordt of en zo ja, welke netwerkende, responsieve overheid met een interactieve bestuursstijl de gemeente Valkenburg aan de Geul wil zijn.

Motivering:

Hoewel een wat langer verhaal, nemen wij u toch graag mee in onze hieronder staande overwegingen.

Het sociaal domein gaat ons aan het hart.

De ASD Valkenburg motiveert zijn advies als volgt:

Wanneer het in de raadsnota gaat over “concrete bezuinigingsmaatregelen en ambitieus begroten”, zijn wij van oordeel dat hierdoor een sterkere nadruk komt te liggen op bezuinigen en beheersen van financiën dan op de ambitie om het Sociaal Domein te versterken. Meerdere gemeenten hebben

moeite om hun tekorten te pareren op de gebieden van Jeugdzorg (a), WMO (b) en Participatie(c). De gemeente Valkenburg aan de Geul staat daarin niet alleen. Diverse gemeente trachtten de dreigende stormvloed aan tekorten te keren met ‘*versterkingsplannen sociaal domein*’.

Ad a. Jeugdzorg

Als overkoepelende organisatie heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) het (demissionaire) kabinet herhaaldelijk op de tekorten gewezen en om aanvulling voornamelijk op het gebied van de Jeugdzorg verzocht. Na veel uitstel is het kabinet uiteindelijk akkoord gegaan om de problematiek voor te leggen aan Arbitrage. Partijen hadden zich vooraf gecommitteerd aan de uitspraak van De Commissie van Wijzen. De uitspraak is in het Bestuurlijk Overleg besproken. Afspraken zijn gemaakt.¹.

Komende weken ² zal besluitvorming plaatsvinden over de wijze van uitkering en verdeling van €1.314 mln.

De minister heeft om de tekorten te doen verminderen toezeggingen gedaan.

Het kan niet anders dan dat deze toezeggingen en uitspraak van invloed zullen zijn op de komende begrotingen.

Wanneer het gaat over “Verbetering van de sturing op de uitvoering”, is het onzes inziens belangrijk reeds nu al nota te nemen van de in april gemaakte afspraken betreffende een set van maatregelen waarvan de gemeenten bestuurlijke ondersteuning van het rijk middels lagere regelgeving kunnen verwachten (versmallen medische route; standaardisatie; tariefdifferentiatie).

Wij begrijpen dat deze nog niet in het voorliggende Versterkingsplan Sociaal Domein kunnen zijn opgenomen. Wij gaan er van uit dat nu de gemeenten zich via de VNG hieraan hebben gebonden het versterkingsplan snel aan herziening toe is.

Ook is de zogenaamde ‘Hervormingsagenda’³ (die vooruitlopend op een nieuw kabinet zal worden opgesteld) van invloed op gemeentelijke plannen. Wanneer de uitvoeringskracht van gemeenten verhoogd zal worden zal de bewegingsvrijheid van afzonderlijke gemeenten wellicht verder worden ingeperkt⁴. Het item ‘regionale samenwerking/overleg’ en ‘inpassing in het regionaal inkoop plan’ zal nòg sterker in het u opgestelde Versterkingsplan naar voren dienen te komen.

Ad b. WMO

Wanneer het in het Versterkingsplan gaat om: “de verbetering van de sturing op de uitvoering, waarmee met name de uitvoering in Maastricht wordt bedoeld”, het volgende:

Niet alleen de tekorten bij Jeugdzorg zijn enorm. Ze worden overstegen door de tekorten bij het onderdeel WMO. Staan individuele gemeenten nu misschien nog sterk vanwege hun sterke kaspositie, een groot aantal mensen (170.000) maakt nu nog geen gebruik van hen toekomstige ondersteuning.

Hoe daar mee om te gaan?

¹ Afspraken RIJK-VNG 2022, uitgave 02 juni 2021.

² Dan rekenen wij op de maand juni - juli 2021

³ Punt 5-8 uit de Afsprakenlijst RIJK-VNG 2022

⁴ Zie aanbeveling 2 van de Commissie van Wijzen

Centrumgemeente Maastricht heeft de Visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein van de VNG, verzocht om een kritische blik teneinde beter grip te krijgen en te houden op de financiën in het Sociaal Domein. Dit onderzoek betreft óók de relatie tussen centrum gemeente en de regio gemeenten die samen het verband Maastricht Heuvelland uitmaken. Het onderzoek is conform planning afgerond. De Visitatiecommissie heeft een helder rapport opgeleverd met bevindingen en aanbevelingen⁵.

De Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg is van mening dat in het belang van de inwoners van de regiogemeenten het bestuurlijk overleg geïntensiveerd dient te worden tussen centrum- en regiogemeenten. Voornamelijk Hoofstuk 3 in het hier bovengenoemde rapport is lezenswaardig. Vermeldingswaard is de bestuurlijke reactie van de gemeente⁶ waarin aangegeven wordt dat “essentieel vertrekpunt ...is te komen tot een kernachtige heldere en integrale visie.”

Wij zien dat de gemeente Maastricht voortvarend bezig is haar aanpak tekorten te bestrijden. Zij doet dit onder andere door het opstellen van het plan: Herijking Inkoop WMO 2022.

Is een visitatiecommissie wenselijk voor de gemeente Valkenburg aan de Geul? Wachten op een stakende lagere overheid? Verwachten dat ook de kant van de WMO een financiële injectie krijgt?

Ad c. betreffende Participatie.

Soms zit het mee en soms zit het tegen⁷,

In de Raadsnota voor de Raadsvergadering de dato 21 juni 2021 Onderwerp: zienswijze begroting 2022 met meerjarenraming 2023-2025 Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg, lezen wij:

“ ...

Het begrote tekort 2022 voor financiering en algemene dekkingsmiddelen (het exploitatieresultaat) van WSP bedraagt € 8.641.000. Dit is € 1.256.000 beter dan begroot bij de 1ste begrotingswijziging 2021 (€ 9.897.000).

De verwachting is dat dit tekort verder terugloopt naar € 5.871.000 in 2025.

Ook voor de gemeente Valkenburg aan de Geul betekent dat een lagere bijdrage in dit tekort. De voornaamste redenen van deze wijziging zijn:

1. Een flink hoger subsidieresultaat ad € 1.743.000 bij Detacheringen als gevolg van het hoger subsidiebedrag van het rijk en ondanks een afname van het aantal AJ;

2. Een per saldo slechter operationeel resultaat ad € 484.000 bij Detacheringen als gevolg van:

a. een verwachte omzetzaling, ·

⁵ Visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein, juni 2021

⁶ Supra; Bijlage IV, Bestuurlijke reactie van de gemeente. Pag2.

⁷ Zie: de Raadsnota Raadsvergadering de dato 21 juni 2021 Onderwerp: zienswijze begroting 2022 met meerjarenraming 2023-2025 Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg

b. lagere personeelskosten als gevolg van een bezettingsdaling

c. lagere kosten bedrijfsvoering door wegvallen kosten medewerkers1tevreedenheidsonderzoek en afname ICT kosten.

d. Hogere kosten uitvoering Participatiewet.

Deze laatste komen voor rekening van de parkstadgemeenten.

Samenvattend Het aandeel van de gemeente Valkenburg aan de Geul in de totale geraamde bijdrage aan GR WOZL bedraagt € 1.649.983 en is € 78.641 lager dan aanvankelijk geraamd in de begroting 2021. De gemeente Valkenburg aan de Geul ontvangt in 2022 blijkens de Mei- en de Septembercirculaire 2020 van het rijk (via de integratie-uitkering Participatiewet, onderdeel WSW) € 1.557.034,0.”

Het zit dus soms mee.

Wanneer het aankomt op bezuinigen is de Adviesraad ervan bewust dat goed financieel beheer kan betekenen dat af en toe de stofkam gebruikt wordt om onnodige uitgaven te verwijderen. Er worden nu tegelijkertijd voorstellen gedaan om daarenboven bezuinigingen door te voeren met directe gevolgen voor de inwoners van Valkenburg aan de Geul.

Sociale kwaliteit op wijkniveau met een ambitieuze sturing.

In het Versterkingsplan Sociaal Domein wordt gesteld dat nieuw beleid alleen gefinancierd kan worden door ombuiging van bestaand beleid. Welnu:

Hoewel wij bekend zijn met deze redenering is het de vraag of dit gezien bovenstaande ook altijd geldig moet zijn.

Draai het eens om: ombuiging van bestaand beleid en dat is in dit geval, de beoogde versterking van het sociaal domein, zal indien ze succesvol is een goede bijdrage leveren aan het welbevinden van, aan de talenten en capaciteiten en individu en samenleving. En dat niet alleen: een sterke sociale basis betaalt zich uit doordat er een kleiner beroep gedaan hoeft te worden op financiële middelen.

“It takes a village to raise a child”. Niet werd er gezegd: “Bezuinig om een kind op te kunnen voeden”.

In een wijk met sociale kwaliteit is er sprake van gezamenlijk beleefde waarden. Er is sociale cohesie en solidariteit. Er is een sociaal economische zekerheid. Er is toegankelijkheid er is sociale kracht. Men doet een beroep op heel andere waarden: een luisterend oor; zorgvuldige aandacht; gelijkwaardigheid; sociale zekerheid; rechtvaardigheid; solidariteit.

Een sterk sociaal domein gaat dan ook over sociale kwaliteit op wijkniveau, en met wijk gaat het over de buurt, de straat, de wijk, de kern, de gemeenschap.

De ASD is dan ook van mening dat in een Versterkingsplan Sociaal Domein, niet in de eerste plaats een bezuinigingsronde ten behoeve van de gemeentelijke financiën dient te komen (ambitieuze begroten), maar een ambitieuze sturing naar een verbeterde sociale kwaliteit.

Een andere visie op het Verbeterplan Sociaal Domein:

“Voor de concrete maatregelen heeft het college het versterkingsplan sociaal domein opgesteld, waarmee aan uw raad voorstellen worden gedaan voor de gedeeltelijke invulling van de taakstelling”.

Zoals in de reactie van gemeentewege terecht werd opgemerkt: “De ASD is voorstander van het verstevigen van de lokale sociale basis.”⁸ En wie kan daar tegen zijn? En hoezeer ook waar, deze opzet is niet de enige wijze waarop naar de mening van de ASD, de lokale sociale basis verstevigd kan worden.

Immers de zorg die de gemeente leveren wil is ook toch ook altijd menselijke zorg met waarden als menswaardigheid, zorgzaamheid, vertrouwen, betrokkenheid.

Het mooie is: je kan deze richting op sturen. De prachtige handreikingen en uitgangspunten ten spijt waarmee het Versterkingsplan Sociaal Domein begint, er wordt te weinig gestuurd met kennis vanuit de waarneembare behoeften en belangen uit de wijk.

Een gemiste kans?

Waar de leden van de Adviesraad zich dus (wederom) over verbazen is dat er weinig wordt uitgegaan van de stem van de burgers dan wel hoe de stem van de burger in de verschillende kernen en wijken een rol kan spelen in het Versterkingsplan.⁹ Net zo min is de leefwereld van de burgers meegenomen.

Wij begrijpen dat dit een politieke keuze kan zijn.

Wij missen dan ook een gedegen weloverwogen bestuurlijke (beleids-)visie, die consequent wordt doorgedragen doorheen het gehele plan. Het hanteren van voornamelijk verticale beleidsinstrumenten draagt niet bij aan een interactieve bestuursstijl, die wij voorwaardelijk achten voor het creëren van draagvlak.

De benaderingswijze in het plan is hoofdzakelijk infrastructureel (gericht op het maken van preventieve en curatieve voorzieningen om de gemeentelijke financiën niet in het honderd te laten lopen) en (dat is nieuw) gedeeltelijk uitgaande van basis-functionele benadering. (Wat moet aanwezig zijn om bepaalde functies te kunnen vervullen?).

Waar zijn de andere gemeenten?

Zoals wij hebben opgemerkt is de gemeente Valkenburg niet de enige gemeente die zoekt naar versterking van het Sociaal Domein. Wij missen in het Versterkingsplan een vergelijking en het onderzoek met andere gemeenten die al eerder en vaak andere beleidskeuzes hebben gemaakt. (andere beleidsvisie en dus andere beleidsinstrumenten).

In de bijeenkomst van 29 april jl. (zie hieronder: historie) hebben wij de inleiders niet alleen gewezen op kritische rapportages ook hebben wij gewezen op gemeenten die kampten met tekorten en ook al langer en veel eerder actief zijn in het versterken van de sociale basis¹⁰. Wij zouden het op prijs hebben gesteld indien bij de totstandkoming van het plan een onderdeel was ingevoegd waarin de gemaakte (beleids-)keuze verantwoord wordt. Mede in vergelijking met collega-gemeenten die vanuit een (andere) startpositie zijn vertrokken en daar meetbare successen hebben bereikt.

⁸ Zie toegevoegde nota bij het raadsstuk.

⁹ Zie ook: “De sociale basis, terug van weggeweest:” Startnotitie. Movisie 2018

¹⁰ Regio Noordoost Brabant in: Magazines Sociaal Web item: Value Based Healthcare in Sociaal Domein

(Vergelijk hiermee aanbeveling 3 van de Commissie van Wijzen ¹¹).

Aanbeveling 3: Benut beter het potentieel om van elkaar te leren Een van de voordelen van decentralisaties is dat er ruimte is om ideeën uit te testen en om te onderzoeken wat werkt en ook wat niet werkt. Die diversiteit aan ervaringen van gemeenten kan beter benut worden. Uit de praktijkvariatie op dit moment, ook na correctie voor achtergrondkenmerken, blijkt dat er ruimte voor verbetering bestaat door beter te leren van de best presterende gemeenten. Gemeenten en VNG dienen hierop meer te sturen. Om de verbinding te kunnen maken tussen de leefwereld van burgers en de handelingspraktijken van professionals in het jeugdhulpdomein enerzijds en de systeemwereld van de (gemeentelijke) organisatie en ketenpartners anderzijds, bepleit de Commissie een aanpak die gebaseerd is op een systematische diagnostische monitoring en onderzoek. Jaarlijkse evaluaties van de voortgang op landelijk en gemeentelijk niveau kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het lerend vermogen van gemeenten. Om te leren van elkaar is het belangrijk dat management-informatie over indicatoren gestandaardiseerd is en de reeds beschikbare spiegelrapportages van CBS10 met informatie over *outcome* zo breed mogelijk gedeeld kunnen worden. Verder zou het goed zijn als de *best practices* worden vertaald in eenvoudige *do's and don'ts* en leidende principes die op maat kunnen worden toegepast.¹²⁾

Verder missen wij zoals gezegd in het plan een verwijzing naar het 'Verbeterplan 2021-2022 Sociaal Domein Maastricht' en de regionale afstemming.

Historie:

Op 16 maart 2020 is de opzet van het "Versterkingsplan Sociaal Domein" besproken met de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), in bijzijn van wethouder Meijers. (Toen nog door sommigen aangeduid als *Verbeterplan* Sociaal Domein). De ASD is geïnformeerd over de taakstelling SD en het versterkingsplan. De wethouder heeft aangegeven dat er een dreigend tekort op de begroting zou kunnen gaan ontstaan en dat voor het versterken van de basis gelden vrijgemaakt moeten worden en dat er dan ook naar bezuinigingen gezocht zal worden.

Aan de hand van een presentatie zijn alle toenmalige voorstellen doorgenomen. Aan de ASD is gevraagd advies uit te brengen ook werd een tijdspad geschetst. Er is ook een lijst met namen van collega's, gekoppeld aan beleidsthema's, verstrekt zodat er contact opgenomen kon worden voor een toelichting.

Op 29 april is het versterkingsplan ambtelijk een tweede keer toegelicht door mevrouw Van der Wouw en Mevr. Janssens. Tijdens deze bijeenkomst is door de ASD een eerste reactie gegeven. Wij hebben verzocht om de onderliggende fiches.

Van gemeentewege is de toezegging gedaan dat onze opmerkingen toegevoegd zouden worden aan de raadsnota 'Versterkingsplan Sociaal Domein'.

¹¹ Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg Den Haag, 18 mei 2021

¹² Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg Den Haag, 18 mei 2021, blz. 24

Wij willen in dit advies ook reageren op de weergave van een zevental van onze opmerkingen en aanvullingen.

1. De gemeentelijke weergave: In tegenstelling tot wat in de bijgevoegde nota wordt vermeld heeft de ASD niet aangegeven geen schriftelijk advies te willen geven over dit voorstel, maar geen advies te kunnen geven. In onze beleving is dat een aanmerkelijk verschil. De ASD heeft deze onmogelijkheid als volgt gemotiveerd:

Onze reactie: Het Versterkingsplan werd gepresenteerd als concept, zonder de onderliggende fiches, waardoor motivatie, verantwoording van bepaalde keuzes niet gevolgd konden worden.

Daarnaast en wellicht belangrijker werd het tijdsplan te kort gevonden om de leden te kunnen consulteren en een gewogen advies te kunnen geven.

De definitieve versie werd uiteindelijk eerst op woensdag 12 mei jl. gepresenteerd met de nodige aanvullingen.

De reguliere Algemeen Bestuursvergadering vond plaats op 11 mei. Een dag eerder. Het Versterkingsplan is summier ter sprake gekomen omdat het nog niet definitief was.

In ons tijdsplan was de eerstvolgende ASD vergadering op 15 juni 2021 geagendeerd.

2. De ASD stelde: Kijk goed naar de rapporten van “Verwey Jonker”¹³ en “commissie Sint”¹⁴ over de Jeugdhulp en neem deze mee.

De reactie van gemeentewege: de voorstellen zijn mede gebaseerd op deze 2 rapporten. Ook daar wordt bijvoorbeeld gesproken over investering in preventie en de voorkant van het proces.

Onze reactie: Dat evenwel lijkt ons een erg korte bewering, nergens in het ‘versterkingsplan’ wordt inhoudelijk verwezen naar de genoemde rapportages.

‘Stuurgroep maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet’ kortweg genoemd: “De Commissie Sint” onderstreept de noodzaak tot stevige politieke besluiten over de toekomst van jeugdhulp en jeugdbescherming en bijbehorende financiering. De bevindingen in het Eindrapport “Eigenwijs Transformeren” van het instituut Verwey Donker, staan redelijk haaks op de voorgestelde plannen in het Versterkingsplan Sociaal Domein van de gemeente Valkenburg. Anders gezegd: *top-down* versus *bottom-up*.

Uittreksel uit Studie Verwey Jonker:

Het Verwey Jonker Instituut is samen met de Radboud Universiteit eind vorig jaar in opdracht van het Ministerie van VWS een casestudy gestart naar succesvolle (veelbelovende) ontwikkelingen in gemeentelijke jeugdstelsels. De eerste tussenresultaten zijn gepresenteerd.

Notitie 'Wijkteams en praktijkondersteuners in de jeugdzorg'. CPB.nl “...het aantal jongeren met tweedelijns zorg stijgt minder sterk in gemeenten waar wijkteams relatief veel lichte hulp bieden. Het gebruik van sommige vormen van jeugdzorg, zoals verblijf in een instelling,

¹³ Stuurgroep: Maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet, kortweg: commissie Sint

¹⁴ Eindrapport: Eigenwijs transformeren maart 2021 Instituut Verwey Jonker

daalde daar zelfs sinds 2017.” Bij de gemeenten Deventer, Peel en Maas, Rosendaal, Utrecht en Zaltbommel.

De gemeenten uit de casestudy hebben de stijgende volume-trend kunnen ombuigen door gezinnen zo laagdrempelig en vroeg mogelijk te ondersteunen. Het zijn gemeenten die al vanaf het begin dicht bij de bedoeling van de transformatie zijn gebleven. Dit hebben ze uitgewerkt in een visie, die consistent en consequent is doorgevoerd op bestuurlijk, beleidsmatig en uitvoerend niveau **samen** met alle stakeholders. Sleutel tot succes en het beheersbaar houden van de uitgaven is investeren in een kwalitatief hoogwaardige toegang. De inrichting hiervan kan verschillend zijn, maar de basis moet zoals eerder gezegd op orde zijn. **Onderdelen van een sterke basis:**

- Langdurige samenwerking met maatschappelijke partners in het voorveld;
- Een toegang die altijd ook zelf licht ambulante ondersteuning biedt;
- Een toegang georganiseerd dichtbij vindplaatsen als huisartsen en scholen;
- Een toegang in een netwerkmodel samen met specialistische hulp en met korte lijnen;
- Er werken hoog opgeleide specialisten die samen generalistisch kunnen werken.

Specialisten die zoveel mogelijk oplossingen in de directe leefomgeving van kind en gezin zoeken, waardoor ze onnodige doorverwijzingen naar de duurdere specialistische hulp weten te voorkomen;

- Investeren in preventie en vroeg-signalering samen met de maatschappelijke partners in het voorveld (POH, school, maatschappelijk werk, sportverenigingen, JGZ)

3. De ASD bracht in: Werk het meer in scenario's uit en breng de consequenties in beeld.

De reactie van gemeentewege: voor alle voorstellen zijn de maatschappelijke en financiële consequenties in beeld gebracht. Het plan is echter bewust op hoofdlijnen gehouden.

Wij repliceren: De ASD heeft immer en primair een vraag ter beantwoording in gedachten: “Wat betekent dit voor de burger(s)?”. In hoofdlijnen is een burger niet geïnteresseerd. Bovendien is het college van mening dat het Versterkingsplan concrete voorstellen voortbrengt.

De in het versterkingsplan naar voren gebrachte consequenties zijn gebaseerd op niet nader verantwoorde verwachtingen en daar onmeetbaar en oncontroleerbaar.

4. De ASD is erg benieuwd naar het meten van effecten en of onze berekeningen wel gaan uitkomen.

De reactie van gemeentewege: dat delen we met hen. Het meten van effecten en beter monitoren maakt onderdeel uit van het versterkingsplan.

Onze reactie hierop is als volgt:

- a. Is er wel voldoende gekeken vanuit de burger omdat hier een belangwekkende verandering van beleid bedacht is die direct van invloed is op het welbevinden en de bestaanszekerheid van de inwoners

- b. Is er een gedegen en alomvattende projectmanagement aanwezig voor de beoogde wijzigingen. Is er een projectregisseur?
- c. Is er een effectstudie bedacht met het oog duidelijk te maken dat de extra inspanningen ook het beoogde extra op gaat leveren?

5. De ASD is voorstander van het verstevigen van de lokale sociale basis.

De reactie van gemeentewege: fijn om te lezen dat ze (de ASD) het eens zijn met een van de belangrijkste uitgangspunten van dit plan.

Reactie onzerzijds: Wie kan daar op tegen zijn? De wijze waarop dit moet gebeuren is van een totaal andere orde. Wij geven een voorbeeld

In paragraaf 23 vermeldt het plan de bijstandsdichtheid te verminderen. Cijfers worden vergeleken met buurgemeente Eijsden Margraten. Een vermindering van 22.6 naar 18 op de 100 is een vermindering van 20%. Dat percentage moet behaald worden met extra inzet van sociale recherche. Wat zou kunnen impliceren dat er vanuit wordt gegaan dat de mensen achter dit percentage frauduleus handelen. Laten we naar de cijfers kijken die bekend zijn. Eijsden Margraten is een gemeente met inwoners qua samenstelling sterk verschillend van Valkenburg aan de Geul.¹⁵ Hoewel de CBS cijfers van een jaar geleden zijn kost het niet veel moeite om deze door te trekken naar 2021.

6. De bezuinigingsvoorstellen 5 en 6 en 16 vinden zij (de ASD) absoluut niet passen bij het verstevigen van de lokale sociale basis.

De reactie van gemeentewege: dat kunnen we ons inhoudelijk voorstellen, maar we moeten alle mogelijke bezuinigingen noemen (het tekort is 1,7 miljoen) en daarom stellen we voor ons slechts te richten op onze wettelijke taak en geen zaken over te nemen waar het onderwijs verantwoordelijk voor is.

Reactie onzerzijds: wij vinden het zacht gezegd bijzonder te moeten constateren dat willekeur hier de overhand krijgt. Enerzijds schrijft men in het versterkingsrapport: "...stellen we voor ons slechts te richten op onze wettelijke taak." Anderzijds is er verderop een verschuiving in de aanpak. In paragraaf 20 zullen "niet de wetten leidend zijn", terwijl wanneer het over onderwijsachterstanden gaat (paragraaf 17) "gaan we alleen voldoen aan wettelijke taken, op andere taken krijgen we dan geen aanwijzing, maar wel een advies om het beter te doen welke dan niet zal worden opgevolgd

7. Ze hameren op goede communicatie richting inwoners. Zeker als zaken veranderen.

De reactie van gemeentewege: terecht punt. We nemen dit over en werken een communicatievoorstel uit na vaststelling door de Raad.

¹⁵ Zie: Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein in: [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl)

Geachte College,

In afwachting van het communicatievoorstel verzoeken wij u de voorliggende adviezen voorafgaande aan de vergadering van uw Raad te bestuderen. Wij zien met belangstelling uw reactie tegemoet en verwachten een schriftelijke en gemotiveerde reactie.

Met vriendelijke groeten

Willem Bolt (voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Valkenburg aan de Geul)